

HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

1719

Na temelju odredbi članka 6. stavka 11. Zakona o osiguranju (»Narodne novine« broj 30/15), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća održanoj 29. srpnja donosi

PRAVILNIK

O DODATNIM ZAHTJEVIMA ZA MALA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom u svrhu upravljanja rizicima za mala društva za osiguranje iz članka 6. Zakona o osiguranju (»Narodne novine« broj 30/15, dalje u tekstu: Zakon) propisuje:

- izračun kapitala koji uključuje osnovni kapital, dopunski kapital, stavke odbitka pri izračunu kapitala, jamstveni kapital, izračun granice solventnosti te adekvatnost kapitala
- upravljanje likvidnošću
- kvalitativni i kvantitativni kriteriji ulaganja imovine
- sadržaj poslovnog plana
- izvještavanje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija).

(2) U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- »tehničke pričuve« su tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima u skladu s poglavljem I. glave XII. Zakona
- »imovina za pokriće tehničkih pričuva« je imovina za pokriće tehničkih pričuva prema računovodstvenim propisima u skladu s poglavljem II. glave XII. Zakona.

II. ADEKVATNOST KAPITALA

II.1. Izračun kapitala i jamstvenog kapitala

Izračun kapitala

Članak 2.

Pri izračunu kapitala malog društva za osiguranje uzimaju se u obzir stavke osnovnog kapitala iz članka 3. ovoga Pravilnika, stavke dopunskog kapitala iz članka 4. ovoga Pravilnika te stavke odbitka iz članka 9. ovoga Pravilnika.

Osnovni kapital

Članak 3.

(1) Pri izračunu osnovnog kapitala malog društva za osiguranje uzimaju se u obzir sljedeće stavke:

1. temeljni kapital malog društva za osiguranje uplaćen na temelju redovnih dionica, odnosno uplaćeni temeljni kapital malog društva za uzajamno osiguranje i sredstva na računima članova malog društva za uzajamno osiguranje

2. rezerve kapitala koje se ne odnose na obveze iz osiguranja:

- zakonske rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima
- statutarne rezerve odnosno rezerve koje malo društvo za osiguranje utvrdi statutom i
- ostale rezerve, propisane Zakonom o trgovačkim društvima

3. prenesena dobit iz prethodnih obračunskih razdoblja i posljednjeg obračunskog razdoblja za koje se raspoređuje dobit, a nakon donošenja odluke skupštine o raspodjeli dobiti.

(2) Pri izračunu osnovnog kapitala malog društva za osiguranje kao stavke odbitka uzimaju se u obzir sljedeće stavke:

1. otkupljene vlastite dionice stečene u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima

2. nematerijalna imovina koja uključuje izdatke za razvoj, goodwill, licencije, patente, zaštitne znakove, računalni softver, koncesije i ostala prava

3. preneseni gubitak iz prethodnih razdoblja i gubitak iz tekućeg obračunskog razdoblja

4. podaci o razlici nediskontiranih i diskontiranih tehničkih pričuva za štete, ako malo društvo za osiguranje primjenjuje navedeni obračun. U tom slučaju malo društvo za osiguranje dostavlja Izvješće u kojem za svaku vrstu osiguranja prikazuje iznos pričuva šteta prije i iznos pričuva šteta nakon diskontiranja potpisan od imenovanog ovlaštenog aktuara društva.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. točke 4. ovoga članka, razlika nediskontiranih i diskontiranih tehničkih pričuva ne predstavlja odbitnu stavku pri izračunu osnovnog kapitala za vrste osiguranja iz članka 7. stavka 2. točke 1. i 2. Zakona kao ni za pričuve za rente iz drugih vrsta osiguranja iz članka 7. stavka 2. Zakona.

Dopunski kapital

Članak 4.

(1) Pri izračunu dopunskog kapitala malog društva za osiguranje uzimaju se u obzir sljedeće stavke:

1. temeljni kapital uplaćen na temelju kumulativnih povlaštenih dionica

2. podređeni financijski instrumenti pod uvjetom da postoje obvezujući sporazumi prema kojima su u slučaju stečaja ili likvidacije malog društva za osiguranje ovi podređeni financijski instrumenti rangirani iza potraživanja svih ostalih vjerovnika te se ne isplaćuju sve dok se ne podmire sve ostale nepodmirene obveze u tom trenutku

3. rezerve kapitala povezane s kumulativnim povlaštenim dionicama

4. druge stavke.

(2) Podređeni financijski instrumenti iz stavka 1. točke 2. ovoga članka mogu biti s određenim rokom dospijeca ili s neodređenim rokom dospijeca.

(3) Iznos podređenih financijskih instrumenata iz stavka 1. točke 2. ovoga članka ne smije prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala, odnosno granice solventnosti, ovisno o tome koji je iznos niži, pri čemu podređeni financijski instrumenti s određenim rokom dospijeca ne smiju prelaziti 25% iznosa osnovnog kapitala odnosno granice solventnosti, ovisno o tome koji je iznos niži.

Članak 5.

(1) Malo društvo za osiguranje može podređeni financijski instrument uzeti u obzir kao stavku pri izračunu dopunskog kapitala, ako uz uvjet iz članka 4. stavka 1. točke 2. ovoga Pravilnika ispunjava i sljedeće uvjete:

1. u cijelosti je uplaćen

2. ugovor između malog društva za osiguranje i podređenog vjerovnika ne sadržava odredbe koje bi vjerovniku omogućile otplatu prije ugovorenog roka dospeljeća, osim u slučaju stečaja odnosno likvidacije malog društva za osiguranje

3. ugovor između malog društva za osiguranje i podređenog vjerovnika može se izmijeniti odnosno dopuniti samo uz prethodnu suglasnost Agencije.

(2) Malo društvo za osiguranje koje namjerava uključiti podređeni financijski instrument u dopunski kapital dužno je o tome prethodno obavijestiti Agenciju najmanje 30 dana prije namjeravanog uključenja.

(3) Uz obavijest iz stavka 2. ovoga članka malo društvo za osiguranje dužno je priložiti sljedeću dokumentaciju:

1. osnovnu dokumentaciju koja se odnosi na podređeni financijski instrument (ugovor, prospekt i sl.)

2. projekcije navedene u članku 34. stavku 2. točkama 1. i 2. na način naveden u članku 34. stavku 3. ovoga Pravilnika za sljedeće tri poslovne godine.

(4) Malo društvo za osiguranje dužno je podređeni financijski instrument koji prestane ispunjavati uvjete propisane ovim Pravilnikom isključiti iz izračuna dopunskog kapitala.

Podređeni financijski instrument s određenim rokom dospeljeća

Članak 6.

(1) Podređeni financijski instrument s određenim rokom dospeljeća mora osim uvjeta iz članka 5. ovoga Pravilnika, ispunjavati i sljedeće uvjete:

1. prvotno ugovoreni rok dospeljeća mora biti najmanje pet godina

2. vrijednost mu se tijekom posljednjih pet godina prije dospeljeća postupno umanjuje s 20%-tnim kumulativnim diskontom.

(2) Malo društvo za osiguranje može podnijeti Agenciji zahtjev za izdavanje suglasnosti za prijevremenu otplatu instrumenta iz stavka 1. ovoga članka pri čemu je uz zahtjev dužno priložiti projekcije iz članka 34. stavka 2. točaka 1. i 2. na način naveden u članku 34. stavku 3. ovoga Pravilnika za sljedeće tri poslovne godine. Agencija će dati suglasnost za prijevremenu otplatu samo ako je iz priloženog izračuna vidljivo da će malo društvo za osiguranje nakon otplate ispunjavati uvjete adekvatnosti kapitala propisane ovim Pravilnikom.

Podređeni financijski instrument s neodređenim rokom dospeljeća

Članak 7.

(1) Iznimno od članka 5. stavka 1. ovoga Pravilnika, u slučaju da se podređeni financijski instrument odnosi na vrijednosni papir s neodređenim rokom dospeljeća, malo društvo za osiguranje može takav vrijednosni papir uzeti u obzir kao stavku pri izračunu dopunskog kapitala ako ispunjava i sljedeće uvjete:

1. u cijelosti je uplaćen

2. ne može biti isplaćen na zahtjev imatelja bez prethodne suglasnosti Agencije

3. dokumentom o izdavanju mora malom društvu za osiguranje biti ostavljeno pravo odgode isplate kamata s osnove toga instrumenta

4. dokumentom o izdavanju mora biti predviđena mogućnost korištenja glavnice i neplaćenih kamata za pokriće gubitaka, istodobno omogućujući malom društvu za osiguranje da nastavi poslovanje.

(2) Podređeni financijski instrument s neodređenim rokom dospijeca, osim vrijednosnih papira s neodređenim rokom dospijeca iz stavka 1. ovoga članka, može se otplatiti ako je predviđen petogodišnji otkazni rok, osim ako se taj instrument više ne smatra sastavnim dijelom dopunskog kapitala ili ako je za prijevremenu otplatu dobivena prethodna suglasnost Agencije.

(3) O namjeri prijevremene otplate iz stavka 2. ovoga članka malo društvo za osiguranje mora obavijestiti Agenciju najmanje šest mjeseci prije datuma namjeravane otplate i pritom priložiti izračun adekvatnosti kapitala prije i nakon otplate. Agencija će dati suglasnost za otplatu samo ako je iz priloženog izračuna vidljivo da će malo društvo za osiguranje nakon otplate ispunjavati uvjete adekvatnosti kapitala propisane ovim Pravilnikom.

Druge stavke dopunskog kapitala

Članak 8.

(1) Druge stavke iz članka 4. stavka 1. točke 4. ovoga članka su:

1. vrijednost matematičke pričuve koja u izračunu ne uzima u obzir stvarni trošak odnosno dio stvarnog troška pribave osiguranja umanjena za vrijednost matematičke pričuve koja u izračunu uzima u obzir stvarni trošak pribave osiguranja. Stvarni troškovi pribave osiguranja u izračunu matematičke pričuve ne smiju prelaziti 3,5% od osigurane svote. Negativne vrijednosti u izračunu matematičke pričuve se postavljaju na nulu

2. pričuve s naslova vrednovanja imovine koje nisu izvanrednog karaktera pod uvjetom da ne predstavljaju pričuve s naslova vrednovanja imovine za pokriće tehničkih pričuva.

(2) Malo društvo za osiguranje može druge stavke iz ovoga članka uključiti u izračun dopunskog kapitala kao stavke kojima se uvećava iznos dopunskog kapitala samo na osnovu suglasnosti Agencije, na temelju prethodno dostavljene odgovarajuće dokumentacije.

Stavke odbitka pri izračunu kapitala

Članak 9.

(1) Pri izračunu kapitala malog društva za osiguranje zbroj osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za sljedeće stavke:

1. sudjelovanje u smislu članka 3. točke 29. Zakona u drugim društvima za osiguranje, kreditnim institucijama, investicijskim društvima, društvima za upravljanje i drugim financijskim institucijama, ako adekvatnost kapitala izračunavaju na temelju sličnih propisa

2. ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u osobe iz točke 1. ovoga stavka koja se radi poštivanja adekvatnosti kapitala tih osoba uzimaju u obzir pri izračunu njihovog kapitala i u kojima malo društvo za osiguranje sudjeluje u smislu članka 3. stavka 29. Zakona

3. nelikvidnu imovinu odnosno imovinu koju nije moguće trenutno unovčiti radi pravodobnog podmirenja dospjelih obveza malog društva za osiguranje, kao što su dionice koje nisu uvrštene na uređeno tržište i poslovni udjeli u nefinancijskim institucijama.

Jamstveni kapital

Članak 10.

(1) Jamstveni kapital predstavljaju stavke osnovnog kapitala iz članka 3. ovoga Pravilnika i stavke dopunskog kapitala iz članka 4. ovoga Pravilnika uz propisane uvjete o izračunu jamstvenog kapitala.

(2) Jamstveni kapital ne smije biti manji od jedne trećine granice solventnosti iz članka 12. odnosno 13. ovoga Pravilnika.

(3) Jamstveni kapital ne smije biti manji od iznosa apsolutnog praga minimalnog potrebnog kapitala iz članka 158. stavka 1. točke 4. Zakona.

Oblik i sadržaj izvještaja o izračunu kapitala i jamstvenog kapitala

Članak 11.

(1) Malo društvo za osiguranje dužno je ovisno o vrsti poslova koje obavlja sastavljati sljedeće izvještaje:

1. Izvještaj o izračunu kapitala i jamstvenog kapitala (životna osiguranja) (Obrazac: IK – ŽO)
2. Izvještaj o izračunu kapitala i jamstvenog kapitala (neživotna osiguranja) (Obrazac: IK – NO)

(2) Oblik i sadržaj izvještaja iz stavka 1. ovoga članka propisani su obrascima iz Priloga koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(3) Malo društvo za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja izračun kapitala i jamstvenog kapitala iskazuje koristeći obrazac IK – ŽO.

(4) Malo društvo za osiguranje koje obavlja poslove neživotnih osiguranja odnosno poslove reosiguranja izračun kapitala i jamstvenog kapitala iskazuje koristeći obrazac IK – NO.

(5) Malo kompozitno društvo kapital odnosno jamstveni kapital izračunava i iskazuje odvojeno za životna osiguranja i neživotna osiguranja.

II.2. Izračun granice solventnosti

Granica solventnosti malog društva za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja

Članak 12.

(1) Kapital malog društva za osiguranje koje obavlja poslove životnih osiguranja mora biti najmanje jednak granici solventnosti koja se izračunava na način određen ovim člankom.

(2) Granica solventnosti malog društva za osiguranje koje obavlja poslove osiguranja iz članka 7. stavka 3. točke 1. podtočaka a) i b) Zakona izračunava se kao zbroj prvog i drugog rezultata.

1. Prvi rezultat izračunava se na sljedeći način:

a) Bruto iznos matematičkih pričuva obračunatih na zadnji dan prethodne poslovne godine množi se sa 0,04.

b) Umnožak iz točke 1. podtočke a) ovoga stavka množi se s omjerom između:

– bruto iznosa matematičkih pričuva na zadnji dan prethodne poslovne godine, umanjenog za udio matematičke pričuve predan u reosiguranje i

– bruto iznosa matematičke pričuve obračunate na zadnji dan prethodne poslovne godine, a najmanje sa 0,85.

2. Drugi rezultat izračunava se samo za osiguranja kod kojih rizični kapital nije negativan, i to na sljedeći način:

a) Iznos rizičnog kapitala na zadnji dan prethodne godine, uključujući rizični kapital za osiguranja koja pokriva reosiguranje množi se sa 0,003.

b) Umnožak iz točke 2. podtočke a) ovoga stavka množi se s omjerom između:

– ukupnog iznosa rizičnog kapitala na zadnji dan prethodne poslovne godine, umanjenog za iznos rizičnog kapitala pokrivenog reosiguranjem te

– ukupnog iznosa rizičnog kapitala na zadnji dan prethodne poslovne godine, uključujući rizični kapital pokriven reosiguranjem, a najmanje sa 0,5.